ECLI:LV:ZRT:2023:0320.11953001022.1.S

Nr. 11953001022
Nr. K73-0440-23/30

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē 2023. gada 20. martā

Zemgales rajona tiesa, tiesnese N. Pakule,
piedaloties prokuroram R. Košinskim
atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu, kurā /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas šādos apstākļos.

Ar Zemgales rajona tiesas 2022. gada 23. augusta spriedumu, kas stājās spēkā 2022. gada 3. septembrī, /pers. A/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz pieciem mēnešiem un papildsodiem - probācijas uzraudzību uz desmit mēnešiem trīs dienām un tiesību ierobežošanu - atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem.

/datums/ap plkst. 9.35 /pers. A/, zinot, ka papildsods - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana, pēc minētā sprieduma nav izciests, būdama persona, kurai transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir atņemtas, vadīja automašīnu /TL Marka/, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, /adrese/

Ar šādām savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā.

Motīvu daļa

Tiesas sēdē apsūdzētais savu vainu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas atzina pilnībā, nožēloja izdarīto.

Apsūdzētais tiesas sēdē lūdza tiesu lietā neizdarīt pierādījumu pārbaudi, jo savu vainu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā.

Prokurors norādīja, ka lietā nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi.

Tiesas sēdē apsūdzētajam izskaidrota pierādījumu pārbaudes neveikšanas procesuālā būtība un sekas.

Tiesa, ievērojot apsūdzētā un prokurora izteiktos viedokļus, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu, nolēma lietā neveikt pierādījumu pārbaudi, jo apsūdzētais atzina savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā, lietā apkopotos pierādījumus neapstrīdēja un piekrita neveikt pierādījumu pārbaudi. Tiesai, pēc lietas materiālu pārbaudes, nav radušās šaubas par apsūdzētā vainīgumu.

Apsūdzētā darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas, jo apsūdzētais izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Apsūdzētā vaina lietā ir pierādīta. Apsūdzētais par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir sodāms.

Saskaņā ar Krimināllikuma 312. panta otro daļu, par izvairīšanos no tiesību ierobežošanas soda izciešanas soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar probācijas uzraudzību, vai ar sabiedrisko darbu, vai ar naudas sodu.

Atbilstoši Krimināllikuma 35. panta otrajai daļai soda mērķis ir aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. pantu, nosakot soda veidu apsūdzētajam, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un tā radīto kaitējumu, apsūdzētā personību, bet nosakot soda mēru apsūdzētajam, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst cietušā, sabiedrības un pārkāpēja interesēm. Visu iesaistīto pušu interešu ievērošana ir svarīgs priekšnosacījums efektīvai krimināls odu politikai. Krimināls ods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, bet tiesiskais instruments, kas var mazināt ar noziedzīgo nodarījumu radītās sāpes un ciešanas, kā arī atturēt personas no pārkāpumu izdarīšanas *(sk. Judins A. Krimināls ods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista Vārds, 19.03.2013., Nr. 11 (762)).*

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. pantu apsūdzētā /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas klasificējams kā mazāk smags noziegums, ar kuru apdraudētas jurisdikcijas intereses.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. panta trešās daļas nosacījumiem tiesas izmeklēšanā pārbaudot apsūdzētā /pers. A/ personu raksturojošos datus konstatēts, ka apsūdzētais ir Latvijas Republikas pilsonis, ar 11 klašu izglītību, nestrādā, neprecējies, apgādībā divas personas, faktiskā dzīvesvieta - /adrese/, ir vairākkārt kriminālā kārtā sodīts, pēdējo reizi tiesāts Zemgales rajona tiesā ar /datums/spriedumu pēc Krimināllikuma 281. panta otrās daļas un 312. panta otrās daļas. Apsūdzētais vairākkārt saukts pie administratīvās atbildības, atzīstams par administratīvi sodītu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst to, ka apsūdzētais savu vainu atzina un izdarīto nožēloja.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 1. punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Apsūdzētais izdarīja mazāk smagu noziegumu to izdarot tīši, apdraudot jurisdikcijas intereses. Apsūdzētais tiesas sēdē norādīja, ka savu vainu atzīst pilnībā, izdarīto nožēlo. Apsūdzēto/pers. A/ pozitīvi raksturo tas, ka apsūdzētais, piekrizdams pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, izvēlējies vienkāršāku procesa veidu un paātrināja vienkāršāku krimināltiesisko attiecību noregulēšanu.

Tiesas sēdē prokurors kā soda veidu lūdza apsūdzētajam noteikt brīvības atņemšanu. Tiesa, izvērtējot visus būtiskos apstākļus soda veida izvēlei, konstatē sekojošo. Prokurors par izdarīto noziedzīgo nodarījumu pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas lūdza sodīt /pers. A/ ar brīvības atņemšanu

uz septiņiem mēnešiem. Apsūdzētais tiesas sēdē norādīja, ka prokurora lūgtais soda mērs ir pārāk bargs.

Tiesa uzskata, ka apsūdzētajam /pers. A/ par izdarīto noziedzīgo nodarījumu nosakāms sods brīvības atņemšanas veidā. Novērtējot noziedzīgā nodarījuma raksturu, ziņas par apsūdzētā personu, tiesa secina, ka nav piemērojams vieglāks soda veids, tas neatbilstu Krimināllikuma 35. pantā noteiktajam soda mērķim, proti, aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, kā arī resocializēt sodīto personu. /pers. A/ pēdējo divu gadu laikā ir vairākkārt sodīts krimināla kārtā, izdarījis vairākus noziedzīgus nodarījumus pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas. Apsūdzētais, apzinādamies, ka viņam ir liegums vadīt transportlīdzekli, darījis to pat vairākas reizes viena mēneša laikā, kas liecina par apsūdzētā klaji nihilistisko attieksmi pret likumu ievērošanu. Tiesas ieskatā nodrošināt to, ka apsūdzētais ievērotu liegumu vadīt transportlīdzekļus var nodrošināt tikai viņu izolējot no sabiedrības, lai apsūdzētais neradītu draudus sev un pārējiem satiksmes dalībniekiem. Kā arī apzinātos, ka par šāda mazāk smaga noziedzīga nodarījuma izdarīšanu viņš nevar palikt nesodīts un sods ir jāizcieš. Tāpat /pers.A/ ir vēl viens krimināļprocess, kas vēl tiek skatīts tiesā.

Soda piemērošana sabiedriskā darba veidā nav iespējama, jo pats apsūdzētais tiesas sēdē norādīja, ka ir pārtraucis darba tiesiskās attiecības sliktā veselības stāvokļa dēļ, kārtos invaliditātes grupu. Nesaskatot iespējas piemērot alternatīvu soda veidu, tiesa uzskata, ka ar brīvības atņemšanu saistīta soda noteikšana apsūdzētajam var sasniegt Krimināllikuma 35. pantā definēto soda mērķi, galvenokārt, atturēt viņu no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā, ka noziedzīgam nodarījumam ir konstatēts viens atbildību mīkstinošs apstāklis un atbildību pastiprinošs apstāklis. Tāpat tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais ir sadarbojies ar tiesu, prokuroru, tādejādi veicinājis ātrāku un vienkāršāku krimināltiesisko attiecību noregulēšanu, kaut arī tiesa to neatzīst par atbildību mīkstinošu apstākli, tomēr ņem vērā nosakot soda mēru. Kopumā izvērtējot visus soda mēra noteikšanai būtiskos apstākļus, tiesa atzīst par iespējamu noteikt /pers. A/ sodu brīvības atņemšanas veidā uz sešiem mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto daļu, /pers. A/ soda laikā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks no 2022. gada 4. decembra plkst. 09:35 līdz 2022. gada 4. decembra plkst. 10:25, kas atbilst vienai brīvības atņemšanas dienai.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētajam /pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis - uzturēšanās noteiktā vietā - ir atceļams, jo apsūdzētais jau atrodas ieslodzījuma vietā.

Lietā nav radušies procesuālie izdevumi.

Lietai nav pievienoti lietiskie pierādījumi.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Krimināļprocesa likuma 511., 520. un 530. pantu, tiesa

nosprieda

atzīt /pers. A/ par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz sešiem mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto daļu, ieskaitīt brīvības atņemšanas soda izciešanas termiņā aizturēšanā pavadīto laiku no 2022. gada 4. decembra plkst. 09:35 līdz 2022. gada 4. decembra plkst. 10:25, kas atbilst vienai brīvības atņemšanas dienai.

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli - uzturēšanās noteiktā vietā - atcelt.

Prokurors un apsūdzētais 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā pēc tam, kad beidzies termiņš lūguma iesniegšanai par pilna sprieduma sastādīšanu un lūgums nav iesniegts.

Pilno spriedumu daļā par sodu vai procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot sūdzību vai protestu Zemgales rajona tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības diena 2023. gada 13. aprīlis.

Tiesnese N. Pakule